

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗВІТ
ректора Сумського національного
аграрного університету
за 2016 рік

Суми – 2017

Відповідно до умов контракту, Статуту університету, ст. 34 Закону України «Про вищу освіту» протягом 2016 року ректор здійснював безпосереднє управління діяльністю університету та його структурних підрозділів.

У межах наданих повноважень вирішував поточні та перспективні питання діяльності університету, забезпечував стабільність його фінансового стану, супроводжував використання і підтримання у відповідному стані закріпленого державного майна, охорону праці, дотримання законності і правопорядку.

Забезпечував проведення комплексних заходів щодо неухильного дотримання чинного законодавства, виконання нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України і рішень колегіальних органів університету.

Відповідно до завдань університету, діючого законодавства, Статуту і контракту організував навчально-виховну, науково-дослідну, міжнародну, виробничо-господарську та соціально-побутову діяльність.

1. Проведення навчально-виховного процесу на рівні державних стандартів якості освіти

Підготовка спеціалістів відповідного рівня кваліфікації. Ліцензування та акредитація

У 2016 році планові зобов'язання університету з питань ліцензування та акредитації виконані.

Ліцензовано, започатковано освітню діяльність за спеціальностями та ліцензійними умовами 2016 року:

- за спеціальністю 101 “Екологія” за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (30 осіб)
- за спеціальністю 275 “Транспортні технології (за видами)” за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (35 осіб).

Акредитовано:

- напрям підготовки 6.040106 “Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування” (50 осіб денна форма навчання), до 2021 р.

Глухівський агротехнологічний інститут ім. С.А.Ковпака СНАУ

- 5.09010103 Виробництво і переробка продукції рослинництва (25 осіб денна форма навчання), до 2021 р.

Коледж Сумського НАУ

- 5.03050401 Економіка підприємства (60 осіб денна, 30 осіб заочна форма навчання), до 2026 р.
- 5.03050801 Фінанси і кредит (50 осіб денна, 30 осіб заочна форма навчання), до 2026 р.

Запровадження нового переліку спеціальностей відповідно до Постанови КМУ від 29.04.2015 № 266, затвердження Вченою радою освітніх програм

Новації в організації навчального процесу Сумського НАУ

У 2016 році Сумським НАУ здійснено перехід на перелік спеціальностей, затверджений Постановою КМУ України від 29.04.2016 року № 266, та затверджено Вченою радою університету освітні програми з 24 спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти освітніх ступенів бакалавр, магістр.

У відповідності до завдань Програми розвитку агропромислового комплексу та сільських територій Сумської області на період до 2020 року (розділ 2.5. «Підвищення кваліфікації відповідних менеджерів органів самоврядування»), в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування» розроблена освітня програма «Регіональний менеджмент», яка спрямована на отримання комплексу компетентностей з регіонального управління та розвитку, набуття спеціальних навичок для забезпечення подальшого особистісного розвитку та стратегічного розвитку суспільства, території, громади.

Подальшого розвитку набула реалізація індивідуальної траєкторії навчання студента з використанням елементів дистанційного навчання, що сприяє підвищенню якості освітнього процесу студентів заочної форми навчання, студентів-іноземців, та навчання студентів під час виробничого стажування.

У квітні-листопаді 2016 року в університеті прикладних наук Вайєнштефан–Триздорф комісією європейської акредитаційної агенції ACQUIN проведено міжнародну акредитацію магістерського курсу «Адміністративний менеджмент», який було імплементовано в СНАУ в рамках спільного проекту з німецькими партнерами з 2001 року.

З 2016 в СНАУ запроваджено:

- систему забезпечення якості освітнього процесу в рамках проекту “Support in Harmonization of Introduction of Bologna Principles at Ukrainian Agri-Universities, case study SNAU”, за участі Чеського університету природничих наук (м. Прага)
- програму Diamond FMS аналізу та прогнозування голландської фірми Diamond та аналітична програма RISE дослідження та прогнозування діяльності фермерських господарств швейцарської фірми Nestle;

Запровадження освітньої програми "Комп'ютерна аналітика"

- Запровадження нового навчального магістерського курсу "Регіональний менеджмент". Перший набір – 26 студентів, з них 9 – профінансовано з обласного бюджету.
- програму електронного документообігу та віддаленого подання звітності М.Е.DOC. 13 викладачів факультету отримали сертифікати по роботі з комп'ютерною програмою "М.Е.Doc" з правом викладати навчальні курси за цією програмою;
- елементи дуальної системи освіти через інтеграцію з агробізнесом (поєднання навчання з поглибленою практичною підготовкою на базі Кернел, ІМК, ТОВ «Вітчизна»);
- на базі ТОВ «Вітчизна» створено навчально-практичний центр Сумського національного аграрного університету «Надія Вітчизни» за напрямками:
 - організація практичної підготовки студентів у процесі виробничої діяльності підприємства,
 - проведення курсового та дипломного проектування за завданнями виробництва,
 - проведення спільних наукових та інноваційних програм,
 - проходження стажування та підвищення кваліфікаційної підготовки викладачів університету щодо володіння сучасними технологіями, які використовуються на виробництві
- залучення до освітнього процесу віп-лекторів, представників виробництва;
- реалізується новий для України проект - «Агроінтернатура». Проект надає молодим фахівцям можливість впевненіше себе почувати на виробництві, оскільки у будь-який момент можна отримати кваліфіковану консультацію від університетських науковців під час обговорення технологічних питань, що виникають під час роботи;
- вивчення англійської мови членами ректорату (проректори, декани), викладачами факультетів. В програмі задіяно 172 науково-педагогічні працівники;
- систему академічної доброчесності, елементом якої є проведення екзаменаційної сесії в режимі «Прозоро», із забезпеченням аудиторій пристроями відео фіксації, перевіркою екзаменів комісією у складі представників адміністрації університету, деканату та студентського самоврядування;
- Стартап-центр СНАУ за підтримки Сумської обласної державної адміністрації. Його основними завданнями є створення передумов для розвитку малого бізнесу в сільській місцевості, розвиток аграрної бізнес-освіти, створення платформи підтримки студентського підприємництва, а також підтримка бізнес-зв'язків студентів, випускників, інших зацікавлених осіб з науковцями університету та реальним сектором економіки.

Новації у забезпеченні якості освітнього процесу

- Експертиза навчальних програм агробізнесом – 24
- Підвищення кваліфікації викладачів у бізнес-структурах – 43
- Індивідуальна траєкторія навчання студентів – 575
- Академічна мобільність студентів і викладачів – 25 + 18
- Проведення навчального процесу на виробництві – 40
- Анкетування студентів за результатами вивчення дисциплін – 4061
- Бізнес-стипендіати (мотивація до якісного навчання) – 9
- Навчання студентів у англомовних групах – 38
- Експертиза освітніх програм незалежною агенцією AQUVIN – 1
- Академічна доброчесність і відкритість (прозорість) університету – 3578 студентів
- Монетарна оцінка випускників університетом і бізнесом – 10 магістрів з кожної спеціальності
- Start Up (бізнес-інкубатори) – 52
- Запровадження агроінтернатури – 69

Підвищення кваліфікації та дорадництво

У 2016 році в Інституті підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення керівних працівників і спеціалістів СНАУ пройшли курси підвищення кваліфікації працівників і спеціалістів агропромислового комплексу, а саме:

- завідувачі та лікарі дільничних лікарень і дільниць ветеринарної медицини – 48 чол.,
- лікарі ветеринарної медицини за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» – 8 чол.,
- науково – педагогічні та педагогічні працівники коледжів Сумського НАУ – 48 чол.

Всього: 104 особи

З 2016 року запроваджена нова форма післядипломної підготовки випускників вищих навчальних закладів це Агроінтернатура. Основним її завданням є підвищення рівня практичної підготовки випускників, їх готовності до самостійної професійної діяльності. Слухачі агроінтернатури працюють за індивідуальними навчальними планами, навчання здійснюється дистанційно – це дозволяє їм вдало поєднувати роботу і навчальний процес. За кожним слухачем закріплений науковий керівник від університету з яким підтримується постійний зв'язок.

Результатом навчання в агроінтернатурі є виробниче підтвердження фахової кваліфікації, що є підставою включення випускника до банку даних для надання пропозицій та рекомендацій українським та іноземним роботодавцям.

Основними напрямками на біолого–технологічному факультеті є сучасні технології у молочному скотарстві, сучасні технології в м'ясному скотарстві, сучасні технології в хутровому звірівництві, службове собаківництво. Зараховано 6 чоловік.

На факультеті агротехнологій та природокористування основними напрямками є рослинництво, агрохімія, агрофармакологія. Зараховано 16 чоловік.

На інженерно – технологічному факультеті зараховано 4 чоловіка, основними

напрямами є процеси, машини та обладнання АПВ; використання машин в рослинництві; механізація сільського господарства.

Основні напрями факультету ветеринарної медицини це гігієна, санітарія, ветеринарно–санітарна експертиза та якість і безпека продукції тваринництва; хвороби свиней; лабораторна справа; хвороби дрібних тварин; хвороби жуйних; хвороби домашніх та декоративних птахів; ветеринарна фармація; ветеринарна анатомія. Всього 40 чоловік.

Загальна кількість слухачів агроінтернатури 66 чоловік.

У жовтні поточного року відбувся перший семінар для агроінтернів. Семінар мав назву «Основи формування лідера сучасного аграрного бізнесу». Його метою було сформуванню у слухачів бачення і розуміння економічних основ бізнесу, лідерських якостей; ознайомити з можливостями застосування ІТ – технологій у фінансовій стратегії розвитку для активного та ефективного комфортного управління фінансами підприємства.

Окрім цього відповідно до програми розвитку агропромислового комплексу та сільських територій на період до 2020 року з метою створення ефективного аграрного бізнесу та підвищення рівня ефективності виробництва в аграрному секторі в Інституті підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення керівних працівників і спеціалістів СНАУ було запроваджено імідж – проект «Стартап–центр», головними завданнями якого є перетворити ідею в бізнес, допомогти якісно опрацювати проекти та довести їх до прототипу та етапу презентації потенційним інвесторам; за допомогою on-line консультування сприяти у розвитку економічного мислення, комунікативних і лідерських якостей, навичок менеджменту, бізнес – планування та підприємницької діяльності з пріоритетних напрямів: рослинництво, тваринництво, переробка сільськогосподарської продукції, будівництво тощо.

Розвиток матеріально-технічної бази освітнього процесу

На юридичному факультеті:

- зроблений ремонт 111 аудиторії – Зали судового засідання;
- відремонтовані 3 секції юридичного факультету в гуртожитку (замінені двері, частково вікна, обладнані душові кабінки);
- придбано 5 комплектів меблів для студентів у гуртожитку;
- відремонтовано кабінет деканату юридичного факультету (із заміною вікна);
- придбано 2 комп'ютери.

На біолого-технологічному факультеті:

- здійснено ремонт та обладнання меблями, наочним обладнанням та комп'ютерною технікою двох навчальних аудиторій: 308г (навчальна аудиторія птахівництва та мисливствознавства) та 317г (навчальна аудиторія з розведення і селекції тварин).

На факультеті ветеринарної медицини:

- відремонтовано:
 - ауд. №64 - лабораторія паразитології кафедри епізоотології і паразитології;
 - ауд. №75 - лабораторія мікробіології кафедри ветеринарно-санітарної експертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки якості продуктів тваринництва;
 - ауд. №31 - лабораторія кафедри хімії;
- прокладено водовідвод від зовнішнього боку лекційної аудиторії №1;
- зроблено капітальний ремонт і придбані меблі в ауд. № 11 та 12 кафедри терапії, фармакології та клінічної діагностики.

На факультеті агротехнологій та природокористування:

- придбано квадрокоптер для проведення практичних занять з дисципліни «Інформаційні технології в агрономії».

На інженерно-технологічному факультеті:

- створено виставковий майданчик для тимчасового зберігання сільськогосподарської техніки, що використовується в навчальному процесі;
- сформовано лабораторію Лозівських машин, на базі якої планується створення референс-Центру (полігону) для випробування і підготовки рекомендацій щодо практичного використання сільськогосподарської техніки;
- закінчується формування класу John Deere;
- почалась робота по організації центру точного землеробства HORSCHKLAAS;
- ведеться робота по обладнанню лабораторії діагностики та сервісу центру Skoda.

На економічному факультеті:

- відремонтовано аудиторію 111е, – відбулася заміна вікон та закуплені столи.

На факультеті харчових технологій:

- придбано лабораторну коптильну камеру та лабораторно-технологічне устаткування для виробництва м'яких та твердих сирів для проведення наукових досліджень магістрами, аспірантами та викладачами кафедри технології молока і м'яса;
- для проведення лабораторних та науково-дослідних робіт в лабораторії кафедри технології харчування придбано наступне обладнання:
- іонімір "AI -123";
- термостат сухо-повітряний з охолоджувачем "ІСО - 1/80";
- віскозиметр ротаційний "РЕОТЕСТ - 2";
- ваги Каргдіна-Соволова;
- модифікований еластопластомір Товстого.

На будівельному факультеті:

- відремонтовані ауд. 427е та 225е (заміна лінолеуму понад 80 тис. грн.).
- придбано 4 комп'ютери в комп'ютерний клас – ауд. 430е та 2 мультимедійних проектора – ауд. 432е, 430е.

Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського НАУ:

- встановлено другий твердопаливний котел, що дає змогу повністю відмовитися від використання газу (економія становить 50%);
- проведений ремонт системи теплопостачання;
- здійснено утеплення навчальних корпусів та гуртожитків;
- проведені ремонтні роботи в навчальних приміщеннях та в кімнатах?
- розпочато ремонт приміщення студентського клубу.

Коледж Сумського НАУ:

- на 70% замінено освітлювальні прилади на енергозберігаючі.

Охтирський коледж Сумського НАУ:

- розпочато роботи по реконструкції їдальні коледжу (придбано нове обладнання в їдальню – плити, пекарська шафа, посуд);
- проведено капітальний ремонт спортивної зали;
- відремонтовано дах в гуртожитку.

Путивльський коледж Сумського НАУ:

- проведено капітальний ремонт спортивної зали;
- утеплення сходових клітин та дверей
- ремонт покрівлі гуртожитку.

Роменський коледж Сумського НАУ:

- встановлено енергозберігаючі входні двері, вікна в корпусі №1;
- проведено капітальний ремонт м'якої покрівлі даху в гуртожитку №1 та частковий ремонт даху лабораторного корпусу.
 - встановлені сучасні водонагрівачі в гуртожитку.

Розвиток поліграфічної бази Сумського НАУ

У 2016 році на власній базі університету виготовлено:

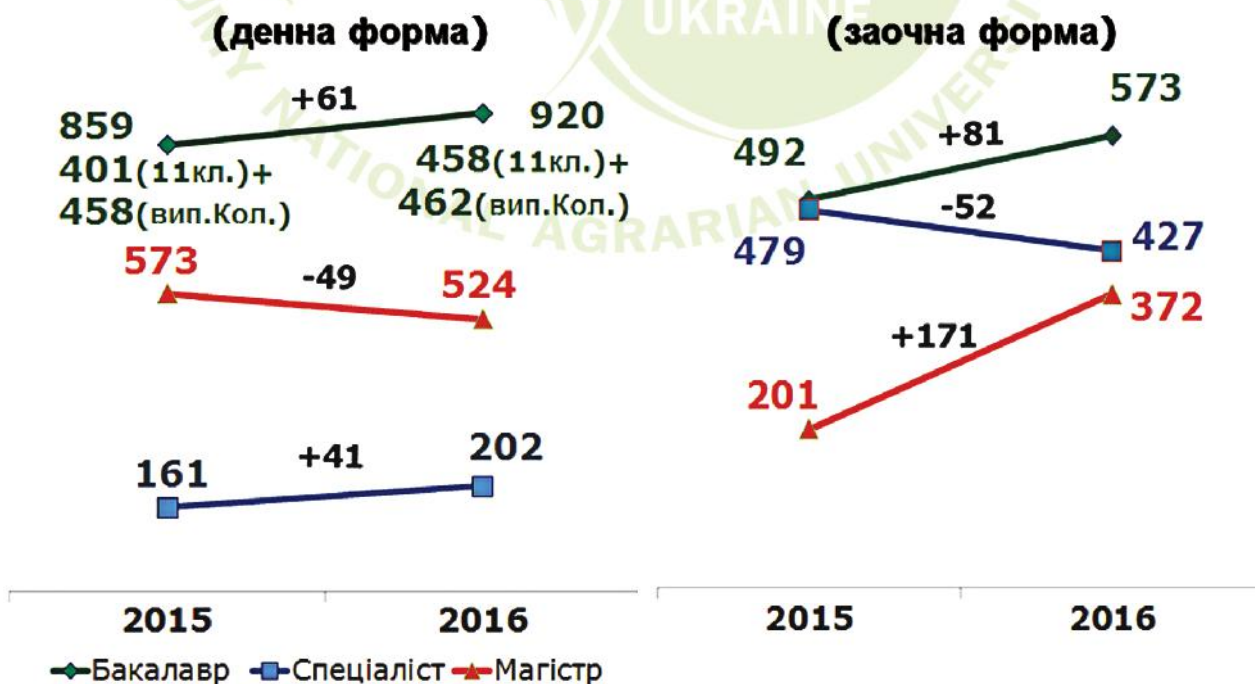
- близько 1500 примірників навчально-методичної літератури;
- близько 5000 примірників рекламної продукції;
- повністю забезпечено потребу університету у бланковій продукції;

Головний результат діяльності – це зменшення витрат на виготовлення всіх видів продукції в середньому на 50 %.

Набір студентів

На денну форму навчання на здобуття ступеня бакалавра всього зараховано 920 вступників, (в т.ч. 21 іноземець). Із загальної кількості на місця державного замовлення зараховано- 510 осіб або 55,4%.

Зарахування до Сумського НАУ, осіб

До коледжів СНАУ у 2016 році зараховано **975 (-26)** осіб, **789 (-26)** – за денною, **186** – за заочною формами навчання

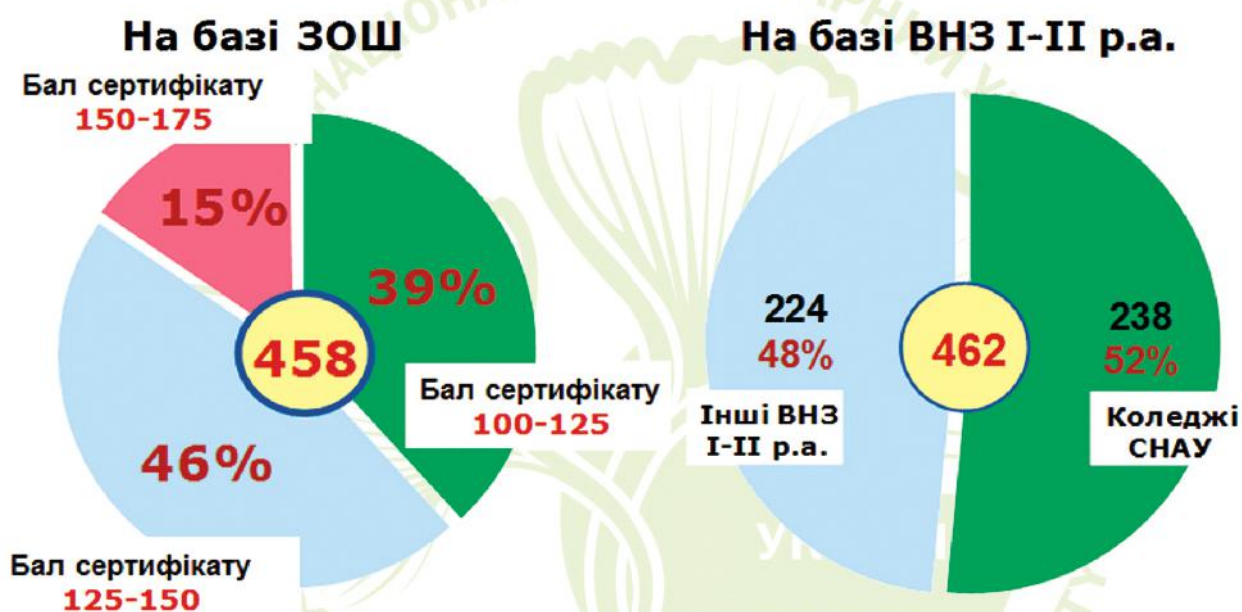
З числа студентів, які будуть здобувати освіту за рахунок держави, 302 – сільська молодь, що становить 59,2 %.

На всіх напрямках підготовки обсяги державного замовлення (після коригування) виконані на 100%. Найбільший конкурс на місця державного замовлення був на спеціальності «Право» – 66 осіб на місце, «Менеджмент» – 62 особи на місце, «Фінанси, банківська справа та страхування» – 46 осіб на місце.

За умовами комерційного договору на здобуття ступеня бакалавра до Сумського НАУ зараховано 410 вступників.

Із загальної кількості зарахованих 447 абітурієнтів вступили за сертифікатами УЦОЯО, що становить 49,7%. Оцінюючи якісний склад сертифікатів необхідно відмітити, що 47,4 % вступників мали сертифікати 125-150 балів (212 осіб), 15,6 % 150-175 (70 осіб), 0,22 % (1 особа)- 175-200 балів.

Структура набору

Із загальної кількості зарахованих - 462 особи (в т.ч. 10 зараховані на поповнення на нормативний термін навчання) вступники на базі ОКР «Молодший спеціаліст», з них 238 (51,5 %) - випускники Коледжів СНАУ, 224 (48,5%) - з інших коледжів, технікумів. Із цієї категорії вступили на навчання на бюджет - 295 студентів, за договорами – 167.

На денну форму навчання на здобуття ОКР «Спеціаліст» всього зараховано 202 (в т.ч. 2 іноземці) осіб, з них на місця державного замовлення -152 особи, за договорами – 50 осіб.

На денну форму навчання на здобуття ступеня магістра всього зараховано 524 особи, з них на місця державного замовлення - 348 осіб, за договорами -176.

На заочну форму навчання зараховано 1372 вступники (в т.ч. 16 іноземців), з них на ступінь бакалавра – 573 в т.ч. на місця державного замовлення – 48 осіб, ОКР спеціаліст -427, в т.ч. на місця державного замовлення – 53 особи, на ступінь магістра – 372 особи, всі на комерційній основі.

Студентами коледжів СНАУ в 2016 році стали 975 осіб, 789 – за денною, 186 – за заочною формами навчання.

Всього навчається в СНАУ 10 601 студент. З них :

- на денній формі навчання – 4 051 особа, в тому числі 171 іноземний студент;
- на заочній формі навчання – 3 053 особи, в тому числі 113 іноземних студентів;
- в коледжах СНАУ навчаються – 3 497 осіб:
 - Коледж СНАУ – 394;
 - Роменський коледж СНАУ – 485;
 - Глухівський агротехнічний інститут імені С.А.Ковпака СНАУ – 1303;
 - Путивльський коледж СНАУ – 490;
 - Охтирський коледж СНАУ – 411;
 - Маловисторопський коледж імені П.С.Рибалка СНАУ – 414.

2. Навчальна та науково-дослідницька робота професорсько-викладацького складу, наукових працівників, студентів, аспірантів і докторантів

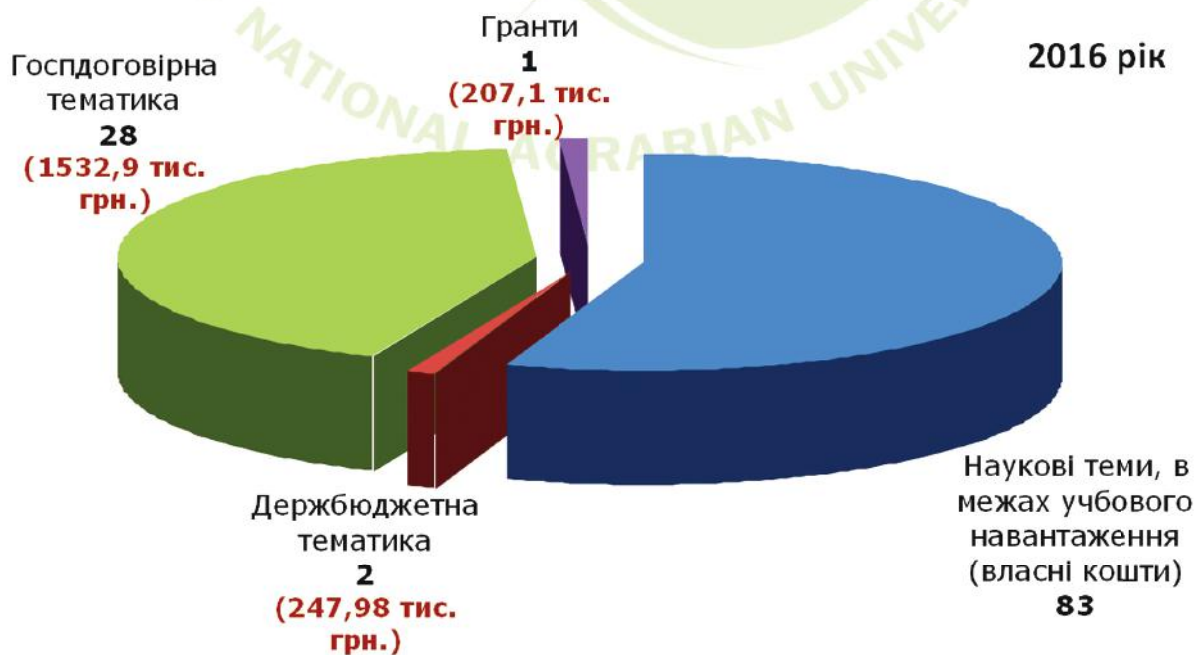
У 2016 році виконувалась науково-дослідна робота, що фінансувалась з державного бюджету:

- ДБТ «Розробка енергозберігаючих технологій для забезпечення експлуатаційних властивостей робочих поверхонь деталей. Замовник МОН України (200,780 тис. грн.). Науковий керівник – д.т.н., проф. В.Б.Тарельник. Термін виконання 20016-2017 рр. Профінансована на 100 %.

- ДБТ «Юрисдикція судових та позасудових органів щодо вирішення трудових спорів». Замовник: Національна служба посередництва і примирення (47,2 тис. грн.). Науковий керівник – д.ю.н., доцент Запара С.І. Термін виконання: квітень – грудень 2016 року. Профінансована на 70 %.

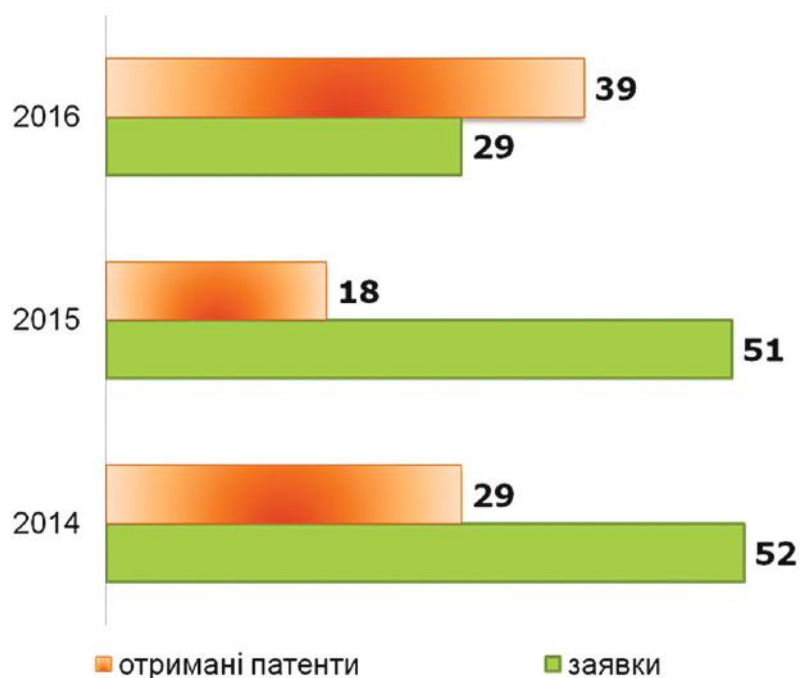
Роботи загальною вартістю 1532,390 тис. грн. виконуються за 28 договорами з агроформуваннями Сумської області та підприємствами України. Профінансовано на суму 512,736 тис. грн. Крім того, 82 теми виконувались співробітниками університету за власні кошти.

Кількість та вартість науково-дослідних тем

Отримано 39 патентів де патентовласником є університет, та близько 30 патентів інших організацій, серед яких виконавцями є науково-педагогічні працівники університету. Видано 61 монографій, 23 підручників та навчальних посібників, опубліковано 1904 статей і тез доповідей в наукових виданнях.

Патентна діяльність

- Протягом 2016 року працювало 2 спеціалізовані вчені ради:
- Д.55.859.02 шифр 16.00.06 – «Гігієна тварин та ветеринарна санітарія»
шифр 16.00.07 – «Ветеринарне акушерство»
 - К 55.859.03 шифр 06.01.05 – «Селекція і насінництво»
шифр 06.01.09 – «Рослинництво»

Публікації результатів наукової роботи

	2014	2015	2016
Підручників, навчальних посібників	47	29	23
Монографій, довідників	47	60	61
Статей у вітчизняних виданнях	669	810	931
Статей у закордонних виданнях	124	139	141
Тез доповідей	631	869	1038
в тому числі в закордонних виданнях	40	36	52
Кількість публікацій у Scopus, Web of Science	6	8	16

За звітний рік в цих спецрадах був проведений захист 7 дисертаційних робіт.

За звітний період співробітниками університету було захищено 8 докторських та 13 кандидатських дисертацій. Загалом в аспірантурі та докторантурі навчається 174 особи. Підготовка науково-педагогічних кадрів здійснюється в аспірантурі за 10 спеціальностями, а в докторантурі – 5.

Показники діяльності відділу аспірантури та докторантури

Захищено дисертацій	2012	2013	2014	2015	2016
Доктор наук	1	7	2	2	8
Кандидат наук	20	19	15	22	13
в т.ч. захищених вчасно	8	11	5	5	5

Співробітники університету взяли участь у роботі 528 наукових конференцій, семінарах обласного, державного та міжнародного рівнів.

Протягом 2016 року університетом було проведено 6 міжнародних, 1 всеукраїнська та 2 університетські конференції, а саме:

- Міжнародна науково-практична конференція «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва: історія, проблеми, перспективи» (7-8 квітня 2016 р.),
- Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції економіки та менеджменту аграрного сектору Центральної та Східної Європи», присвячена 80-річчю з дня народження професора І.М.Брюховецького (20-21 квітня 2016 р.),
- Міжнародна науково-практична конференція «Аграрний форум – 2016» (20 травня 2016 р.),
- Міжнародна науково-практична конференція «Гончарівські читання» (26-27 травня 2016 р.),
- XXII-ї Міжнародна науково-практична конференція «Технології XXI сторіччя» (12-17 вересня 2016 р.),
- Міжнародна науково-практична конференція «Діагностика, профілактика та лікування хвороб дрібних тварин» (29-30 липня 2016 р.)
- III Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання вітчизняної юридичної науки» (14-15 квітня 2016 р.).
- Щорічна науково-практична конференція викладачів, аспірантів та студентів Сумського національного аграрного університету (20-21 квітня 2016 р.);
- Традиційна щорічна наукова конференція студентів Сумського НАУ присвячена Міжнародному дню студента (14-18 листопада 2016 р.).
- Крім того Сумський національний аграрний університет виступив співорганізатором таких наукових конференцій:
 - Міжнародна науково-практична конференція «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики» (1 грудня 2016 року, м. Полтава, Полтавська державна аграрна академія);
 - Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми управління організаціями в умовах високої ентропії зовнішнього середовища» (14 квітня 2016 р., м. Харків Харківський національний університет будівництва та архітектури)

- Всеукраїнська науково-практична конференція «Архітектурний рисунок у контексті професійної освіти» (12-13 жовтня 2016 р., м. Полтава, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка)

У 2016 році в Сумському національному аграрному університеті працювало 64 студентських науково-дослідних гуртків, в яких займалися 999 студентів, в тому числі 40 студентів брали участь в виконанні науково-дослідних робіт. Звітнього року опубліковано 1108 наукових статей та тез доповідей студентів, в т.ч. 595 спільно з викладачами університету. Взяли участь в Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук у 2015-2016 н.р. 45 студентських наукових робіт з яких 11 стали переможцями. Результати участі у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт:

- **юридичний факультет:** I місце – М.Щербак, М.Гасай;
- **факультет економіки і менеджменту:** I місце – О.Профатило;
- **факультет агротехнологій та природокористування:** III місце – О.Рубін;
- **біолого-технологічний факультет:** III місце – Г.Дмитренко, С.Голубенко;
- **факультет ветеринарної медицини:** III місце – О.Ясиновська;
- **інженерно-технологічний факультет:** II місце – М. Гончаренко, III місце – Я.Русланов, Д.Афанасенко.

Крім того, близько 50 студентів стали переможцями різних конкурсів, стартапів, грантів як всеукраїнського так і міжнародного рівня.

Активно працювала у 2016 році і Рада молодих вчених СНАУ. У звітньому році к.с.-г.н., доцент Коваленко В. М., к.т.н., доцент Зубков В.М., к.е.н., доцент Лозинська І.В., к.т.н., доцент Пономарева Л.М., к.т.н., доцент Бідюк Д.О. отримували стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених.

Активною є робота по інтернаціоналізації наукових здобутків вчених Сумського національного аграрного університету. У 2016 році університет займав 65 місце серед вищих навчальних закладів України по кількості публікацій у наукометричній базі Scopus. Загальна кількість публікацій склала 60 шт., кількість цитувань – 164, індекс Гірша – 8.

У Сумському національному аграрному університеті видається науковий журнал «Вісник Сумського національного аграрного університету», п'ять серій якого включено до переліку фахових видань України. У 2016 році журнал був проіндексований в міжнародній наукометричній базі Index Copernicus та отримав імпаکت-фактор 42.21.

Міжнародна індексація

Вісник Сумського національного аграрного університету [Visn. Sums'kogo nac. agrar. univ.]

ISSN:
2307-9533, 2518-1246

ICV 2015: 42.21

Area: [Natural sciences](#)

[Technical science](#)

[Social sciences](#)

[Humanities](#)

Print version: yes

Electronic version: yes

INDEX
COPERNICUS

The journal is indexed in:

[Google Scholar](#)

Basic information

Main title

ISSN

2307-9533, 2518-1246

URL

<http://visnyk.sau.sumy.ua/>

Country

Ukraine

3. Міжнародне співробітництво

Розвиток двосторонніх та багатосторонніх міжнародних зв'язків, освітніх та наукових проектів є пріоритетним завданням Сумського НАУ. Співробітництво з зарубіжними партнерами реалізується з використанням різноманітних організаційних форм: від студентської та професорсько-викладацької академічної мобільності та участі в міжнародних конференціях, семінарах, «круглих столах» до реалізації спільних освітніх програм і участі у різних міжнародних наукових та освітніх організаціях.

На даний момент укладено 77 договорів (із них 45 договорів з освітніми та науковими установами) про співробітництва з закордонними партнерами з 19 країн. До числа провідних закордонних партнерів СНАУ належать університет прикладних наук Нюртінген та Вайєнштефан (Німеччина), центр практичної підготовки спеціалістів АПК Дойла-Нінбург, екологічне об'єднання «Лого»; спілка фермерів Німеччини, Аграрно-технічна академія в Бидгощі (Польща), Варшавський природничий університет (Польща), Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині, університет землеробства у Відні, Словацький аграрний університет в Нітрі, чисельні міжнародні організації, які реалізують програми виробничого стажування на кращих підприємствах розвинутих країн світу.

СНАУ є членом: міжнародного професійного об'єднання за аграрного менеджменту та розвитку сільських територій, світової наукової організації птахівництва (WPSA-World Poultry Science Association), світової організації ветеринарів (World Veterinarian Association), Європейського об'єднання аграрних факультетів (ESAF- European Society of Agricultural Faculties), спілки деканів економічних спеціальностей європейських вузів (Україно-польсько-словацький форум), Асоціації університетів в рамках Вишеградської четвірки V4.

Серед досягнень у сфері міжнародної діяльності слід зазначити реалізацію другого проекту Світової продовольчої організації (FAO) «Успішний зерновий агробізнес на невеликій площі». Програма розрахована на керівників, агрономів та інженерів господарств з земельною площею до 5 тис. га. Даний захід є першим в Україні спеціалізованим проектом для господарств з відносно невеликою земельною площею, в якій йдеться виключно про новітні досягнення, що вже апробовані на практиці та що максимально використовує успішний світовий і український досвід. Програма фінансується Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (FAO). Сумський НАУ виступив співвиконавцем проекту. Навчальна програма розрахована на один рік і складалася з чотирьох навчальних модулів для представників фермерських господарств мін. з 7 регіонів України, що займаються зерновиробництвом на наступні тематики:

Розширення міжнародних зв'язків

Країна, партнер	Результати
Італія Продовольча та сільсько-господарська організація ООН (FAO), ЕБРР 2015-2016 р.	Реалізовано проект "Успішний зерновий агробізнес на невеликій площі"
Чехія Чеський університет природничих наук, Чеська агенція розвитку, листопад 2016	Договір про співпрацю та розвиток академічної мобільності Підтримка гармонізації Болонських принципів в сфері аграрної освіти в Україні
Німеччина Університет Хоєнхайм, червень, 2016 року	Підписано договір про академічну мобільність у рамках проекту Еразмус+ (2 – навчаються, 1 – на весняний семестр)
Університет прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, фонд DAAD, жовтень, 2016 р.	Підписано договір про академічну мобільність у рамках проекту Еразмус+ Підтримка німецькомовних навчальних курсів
LOGO e.V., червень 2016	Підписаний договір про організацію виробничого стажування для викладачів та студентів CHAU
Швейцарія Nestle, Бернський університет прикладних наук, Посольство Швейцарії в Україні	Підписано чотиристоронню угоду про запровадження проекту RISE в Україні
Нідерланди Difco international B.V.	Українсько-Голандський спільний проект "Навчання організації і ведення сталого молочного бізнесу в Україні"
Польща Краківський аграрний університет, листопад, 2016 року	Проведено робочі зустрічі щодо реалізації договору про співпрацю та розвиток академічної мобільності між CHAU – Краківським університетом та компанією KERNEL
Економічний університет у Вроцлаві, червень 2016	Підписаний договір про наукову співпрацю
Данія PE Agrosuccess	Підписаний договір про організацію виробничого стажування для викладачів та студентів CHAU

- Грунт, посів та економіка агрохімічних аспектів технологій вирощування зерна (29-30 жовтня 2015 року),
- Технології виробництва та маркетингу сої та інших пізніх культур (26-27 листопада 2015 року),
- Специфіка механізації зернового бізнесу малих підприємств (17-18 грудня 2015 року),
- Економіка та управління зерновим бізнесом з диверсифікацією в розрізі худоби (28-29 січня 2016 року).

З метою більш якісної теоретичної підготовки до проходження польових тренінгів експерти розробили тренінгові матеріали та інтегрували їх в інтерактивне середовище MOODLE. Окрім 120 безпосередніх учасників тренінгів (до 30 осіб в кожному з чотирьох модулів), он-лайн матеріали дали можливість дистанційно пройти навчання ще 120 практикуючим фермерам.

По завершенню польових тренінгів були створені навчальні відео прикладного характеру, що розміщені он-лайн. Окрім того, учасники отримали повний пакет друкованих навчальних матеріалів за тематикою проекту.

Другий етап проекту передбачав винесення актуальних питань землеробства на загальний розгляд науковців та практиків на всеукраїнській конференції під назвою «Мільйон з гектару». До участі в якості спікерів були запрошені провідні закордонні та вітчизняні науковці та практикуючі фермери, а також представники Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО). Матеріали конференції опубліковані на веб-сторінці проекту у відкритому доступі. За результатами конференції учасники прийняли участь у навчальному турі до провідних підприємств.

По завершенні проекту, учасники пройшли фінальну оцінку знань і група переможців, що продемонструвала найкращі результати відвідала обрані сільськогосподарські підприємства Франції з навчальним візитом.

Поглиблюється співпраця з польськими партнерами у напрямку реалізації міжнародних проектів: стажування студентів юридичного факультету за рахунок гранту «Ukraine – Europa», отриманого спільно з Університетом євро регіонального господарства в Юзефові; молодіжний обмін у співпраці із загальноосвітніми школами I – III ступенів м. Суми та Сумської області за підтримки Народного центру культури в Варшаві, Польща.

СНАУ успішно інтегрується у міжнародний освітній простір, розвиваючи двосторонні і багатосторонні міжнародні зв'язки, освітні та наукові проекти. Яскравим прикладом таких спільних освітніх програм у Сумському НАУ є міжнародний магістерський курс MBA, що успішно розвивається у рамках співпраці з університетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина). Нині 15 наших студентів навчаються в Німеччині і 50 студентів проходять навчання за цією програмою німецькою та українською мовами в СНАУ. Необхідно зазначити, що у 2016 році спеціальність успішно акредитована європейським акредитаційним агентством Acquin (Accreditation, Certification and Quality Assurance Institute). Метою міжнародної акредитації є підтвердження повної відповідності змісту та якості навчального процесу в СНАУ європейським освітнім стандартам.

У 2016 році продовжено кооперацію з університетом Хохенхайм (Німеччина).

Як результат було підготовлено заявку та отримано позитивне рішення щодо участі у проекті академічної мобільності Еразмус + у 2016/2017 н.р.

Восени 2015 року Сумський НАУ став партнером дворічного проекту «Підтримка гармонізації запровадження Болонських принципів в українських аграрних університетах, на прикладі Сумського НАУ», що впроваджується Чеським університетом природничих наук (м. Прага) за фінансової підтримки Чеської агенції розвитку. Проект носив

дослідницько-прикладний характер, його метою став обмін ноу-хау в галузі якості освітнього менеджменту, підтримка наукової діяльності та міжнародного співробітництва СНАУ.

Так, протягом першого етапу проекту відбувся аналіз організації навчального процесу та стану запровадження принципів Болонської системи в СНАУ, а також навчання топ-менеджменту університету із особливостей реалізації Болонських принципів. В результаті консультацій та за експертної підтримки Центру досліджень вищої освіти Чеської Республіки було розроблено стратегічний внутрішній документ – політику якості Сумського НАУ в сфері вищої освіти. Вона наразі опублікована на сайті Сумського НАУ українською та англійською мовами.

Сумський НАУ також отримав «Свідоцтво про реалізацію політики Європейських стандартів якості», яке підтверджує, що Сумський національний аграрний університет запровадив в своїй політиці забезпечення якості «Стандарти і Рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти».

Другий етап проекту був присвячений аналізу і розвитку міжнародної діяльності СНАУ. Також чеські колеги провели і провели ряд лекцій та семінарів на попередньо обрані тематики у сфері розвитку сільського господарства для економічного та інженерного факультетів, а також семінар для студентів та викладачів з обміну досвідом отримання грантів та роботи з європейськими проектами. Окремо в жовтні 2016 року було проведено одноденний тренінг для аспірантів та викладачів з написання проектних заявок на отримання грантового фінансування. Тренером заходу виступили пан проф. Давід Херак та к.е.н., доцент Оксана Замора. Пан Херак поділився своїм багаторічним багатим досвідом реалізації міжнародних проектів в різних куточках світу.

Було оголошено конкурс міні-грантів для студентів та аспірантів нашого університету. Тобто була надана можливість в «домашніх» умовах спробувати себе в написанні проекту з наукової тематики та його реалізації. Гранти отримало 6 студентсько-аспірантських команд, проекти наразі успішно виконані.

Окремими напрямком проекту є робота зі студентським самоврядуванням з розвитку співробітництва з їх чеськими колегами, метою якої була і є розробка спільних

проектів. В рамках останньої зустрічі з представником Чеського УПН було досягнуто домовленостей на майбутнє.

На завершення проекту з метою підвищення якості освіти для Сумського НАУ було закуплено англomовні підручники та устаткування, а також надана експертна допомога в розробці стратегії інтернаціоналізації університету на період 2016-2020 рр. Експерт з міжнародної діяльності Чеського університету природничих наук провів аналіз цієї стратегії в жовтні та вніс відповідні рекомендації. Наявність такої стратегії відповідає міжнародним вимогам до вишів, що надають якісну освіту на Європейському просторі.

В цілому у 2016 році науково-педагогічними працівниками університету були виграні гранти більш ніж за 20 Європейськими та міжнародними програмами.

В системі міжнародних зв'язків важливе місце займає організація виробничого та наукового стажування закордоном. Протягом 2015-2016 навчального року 572 студентів СНАУ пройшли виробниче стажування у сільськогосподарських підприємствах Данії, Голландії, Німеччини, Польщі, Австрії, Швейцарії, Швеції, Фінляндії, США та Австралії та прийняли участь у науково-практичних стажуваннях 20 науково-педагогічних працівників нашого університету. В тому числі викладачі СНАУ регулярно приймають участь у грантових програмах уряду США, які надають можливість підвищувати кваліфікацію та знайомитись із сучасною методикою викладання у провідних американських університетах. В цьому році право участі у цій програмі виборола старший викладач кафедри економіки Мазій Інна.

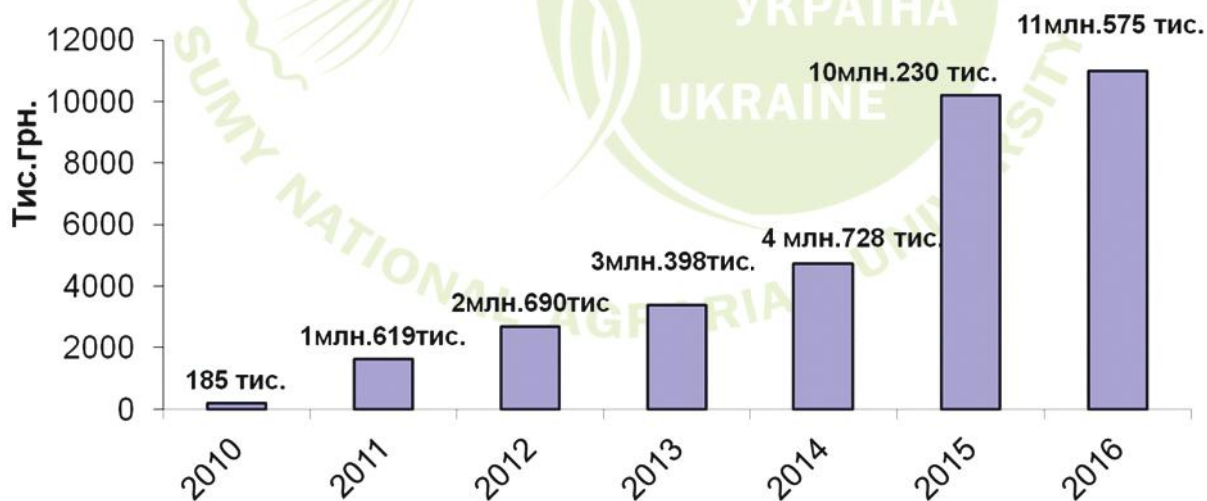
Академічна мобільність студентів Навчання, практики та стажування студентів СНАУ за кордоном

Країни	2013	2014	2015	2016
Німеччина+ навчається 	113+12	118+15	190+7	225+11
Польща 	104	79	206	235
США 	34	33	25	35
Швейцарія 	17	38	36	37
Данія 	7	4	7	9
Швеція 	4	12	9	14
Фінляндія 	0	1	0	0
Нідерланди 	7	2	6	2
Австралія 	1	1	2	3
Канада 	0	0	1	0
Франція 	0	0	0	2
ВСЬОГО	278+12	288+15	482+7	562+11

Інтернаціоналізація навчального процесу Навчання іноземних студентів - 340 осіб

1		Азербайджан	27	13		Ангола	1
2		Зімбабве	18	14		Намібія	2
3		Маврикій	1	15		Узбекистан	19
4		Ірак	2	16		Сирія	1
5		Замбія	5	17		Туркменістан	136
6		Ліван	2	18		Індія	2
7		Сьєра Ліоне	1	19		Туреччина	75
8		Нігерія	16	20		Ізраїль	1
9		Росія	6	21		Марокко	4
10		Єгипет	1	22		Білорусь	2
11		Афганістан	2	23		Німеччина	1
12		Гана	14	24		Пакистан	2

Навчання іноземних студентів (надходження коштів)

4. Виховна, культурна та спортивно-масова робота

4.1. Єдність навчального і виховного процесу

Одним із важливих напрямів виховної роботи є інформаційно-просвітницька діяльність. За 2016 рік в університеті було організовано численні семінари, круглі столи, лекції виховної тематики, тренінги, присвячені актуальним проблемам громадського життя.

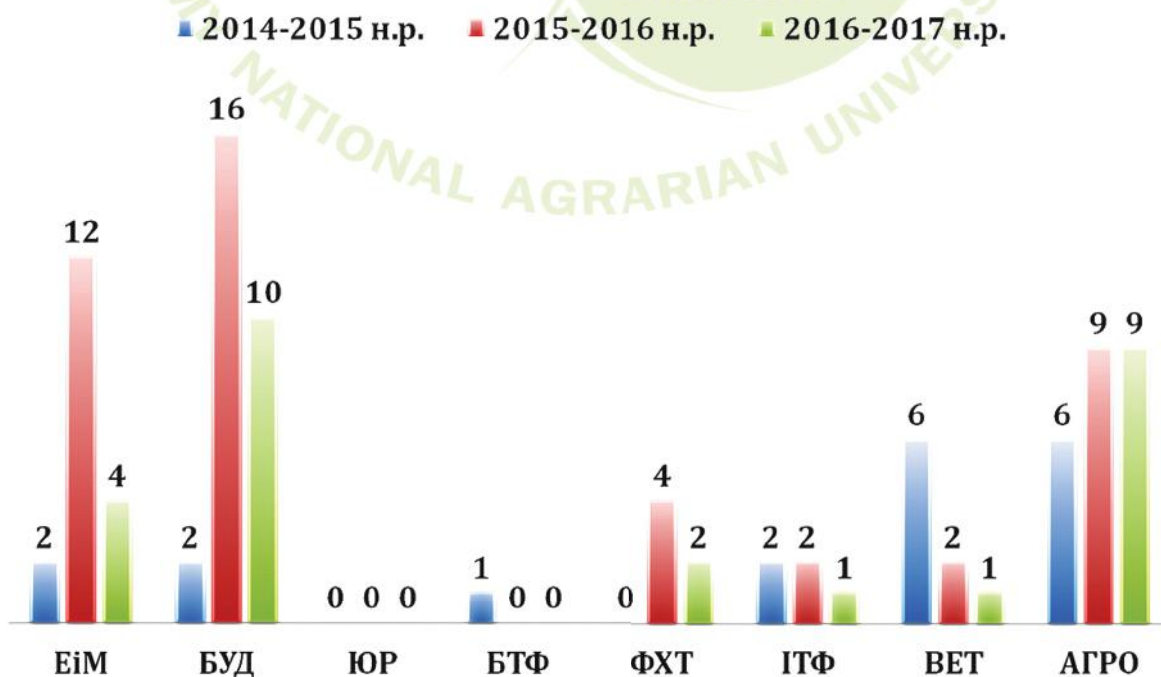
У 2016 році на факультетах для студентів проведено 470 виховних заходів, із них морально-етичного спрямування – 48; інтелектуально-духовного – 15; національно-патріотичного – 73; громадсько-правового – 39; трудового – 27; екологічного – 24; родинно-сімейного – 36; формування здорового способу життя – 208.

4.2. Удосконалення індивідуальної, виховної і профілактичної роботи

Значна увага в університеті була приділена профілактиці правопорушень та порушень навчальної дисципліни, тютюнопаління, вживання наркотичних засобів, порушення правил внутрішнього розпорядку в університеті та гуртожитку.

У 2016 році на факультетах проведено 147 навчально-виховних комісій, на яких розглянуті питання порушення правил поведінки студентів. На внутрішньому обліку перебували 27 студентів, які скоїли правопорушення, із них 10 – студенти будівельного факультету, 9 – студенти факультету агротехнологій та природокористування, 4 – студенти факультету економіки і менеджменту, 2 – студенти факультету харчових технологій, по одному студенту з інженерно-технологічного факультету та факультету ветеринарної медицини. Відсутні студенти, які перебувають на внутрішньому обліку на юридичному факультеті та біолого-технологічному факультеті.

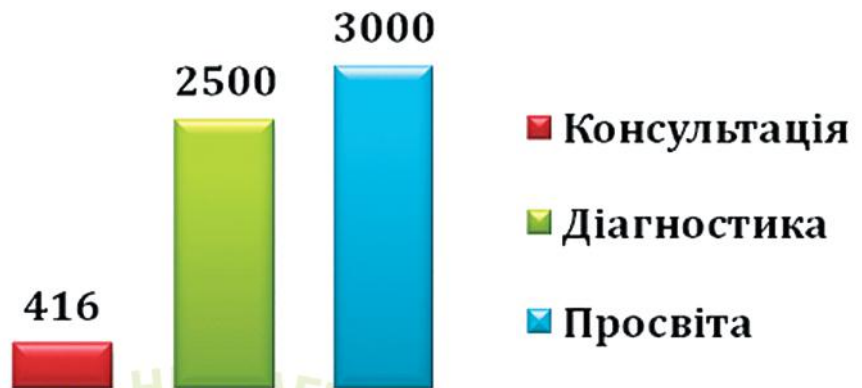
Кількість скоєних правопорушень

4.3. Організація соціально-психологічної допомоги студентам

Нові соціальні вимоги, відповідні стратегічні зміни розвитку освіти України та загальносвітові тенденції актуалізують психологічний супровід навчально-виховного процесу та формують загальне спрямування діяльності психологічної служби системи освіти. Це супровід суспільно значущих освітянських інновацій, соціально-психологічний супровід студентів із сімей вимушено переміщених осіб, студентів-сиріт, дітей з інвалідністю, студентів «групи ризику», створення умов для соціально-психологічного комфорту і безпеки молоді.

Кількість студентів, які охоплені роботою психологічної служби

В університеті навчається 89 студентів-сиріт і студентів, позбавлених батьківського піклування, 27 студентів із числа вимушено переміщених осіб та 27 студентів з інвалідністю.

Працює практичний психолог, який займається діагностичною, просвітницькою, профілактичною діяльністю.

Упродовж 2016 року практичним психологом надано

індивідуальних консультацій понад 416 студентам та 23 викладачам, просвітницькою роботою було охоплено понад 2 500 студентів, діагностичною роботою – близько 3 тисяч студентів.

4.4. Розвиток студентського самоврядування

У 2016 році діяльність органів студентського самоврядування вийшла на новий рівень. У вересні 2016 року відбулася студентська конференція, на якій були внесені зміни до Положення про студентське самоврядування. Зміни були внесені в пункт про структуру студентського самоврядування, а саме кандидат на посаду студентського ректора повинен на момент подання заявки мати команду людей (не менше 5 осіб), з якою він буде працювати, а також мінімальну програму розвитку студентського самоврядування. Це дало змогу систематизувати роботу в контексті «студент-студентський ректорат-ректорат». З жовтня 2016 року представники студентського ректорату активізували роботу у навчально-науковій, виховній, громадській, волонтерській, культурно-масовій та спортивній діяльності.

Студенти Сумського НАУ є членами Всеукраїнської ради голів органів студентського самоврядування аграрних ВНЗ України, громадської організації «Українська асоціація студентів», громадських організаціях «Краса та розум Сумщини», «Студентське братство Сумщини», «Національний студентський союз» та інших. Щороку іменні стипендіати та активісти університету та коледжів СНАУ беруть участь у зльоті «Лідери АПК XXI століття».

Студенти СНАУ за підтримки органів студентського самоврядування активно приймають участь у написанні та реалізації грантових проектів Європейських організацій, наукових студентських конференціях, олімпіадах, дебатних турнірах та конкурсах.

У листопаді 2016 року відбувся Всеукраїнський конкурс «Кращий студент Сумщини», у якому студентка ветеринарної медицини Кривуля Дар'я стала переможницею у номінації «Кращий громадський діяч».

У жовтні 2016 року у СНАУ створена волонтерська організація «Під крилом добра СНАУ», яка співпрацює з громадськими та благодійними організаціями міста (Клініка дружня до молоді, Червоний хрест, Сумський обласний центр служби крові та інші).

4.5. Формування університетських традицій

Велику роль у формуванні університетських традицій відіграє художньо-естетичного виховання. У 2016 році проводилися такі заходи як «День знань», «Зустрічайте – це ми!», «Студентська весна», «StudDance», «День студента», тижні виховної роботи на факультетах, Інтелектуальна гра «Що? Де? Коли?», конкурси команд КВН, «Гуртожиток – наш дім», «Новорічний настрій мого факультету», «Новий рік у гуртожитку», «Українські вечорниці», участь художніх колективів у профорієнтаційних заходах, Днях відкритих дверей та інші.

Отже, можна зазначити, що навчально-виховний процес в університеті носить всебічний і комплексний характер, зорієнтований на поліпшення умов підготовки висококваліфікованих, соціально активних, патріотичних, морально і фізично здорових молодих людей.

Художньо-естетичне виховання

Дитячий новорічний ранок

День Знань

Відкриття новорічної ялинки

Парад університету

Творчі колективи СНАУ

4.6. Участь студентів у загальнодержавних, обласних та міжнародних заходах

Усвідомлення того, що ми маємо допомогти в становленні не просто професіонала, а всебічно розвиненого, здорового і активного громадянина спонукає нас розвивати різноманітні поза навчальні проекти. На сьогодні в університеті діє 4 гуртки художньої творчості та 1 клуб за інтересами. Проте відсоток охоплення студентів гуртковою роботою художнього спрямування лише 3,8%. У гуртках художньої самодіяльності займаються лише 155 студентів, із них:

- 1) ансамбль сучасного танцю «Шарм» - 32 чол.;
- 2) народний ансамбль народного танцю «Весна» - 46 чол.;
- 3) ансамбль сучасного бального танцю «SWAY» - 17 чол.;
- 4) академічний хор «Юність» - 15 чол.;
- 5) клуб веселих та кмітливих – 45 чол.

Серед основних здобутків творчих колективів слід відмітити наступне:

- весною 2016 року народний ансамбль народного танцю «Весна» підтвердив звання «народний»;
- у травні 2016 року академічний хор «Юність» взяв участь у конкурсі церковної музики «Хайновські дні церковної музики» у Польщі, де виборов III місце серед професійних хорів;
- у березні 2016 року команда КВН СНАУ вибороли III місце у Аграрній лізі КВН, у вересні 2016 року – III місце у XXIII Всеукраїнському фестивалі КВН «Країна веселого народу» (Одеська область);
- у липні 2016 року ансамбль сучасного танцю «Шарм» взяв участь у міжнародному фестивалі «Поронянське літо 2016» (Республіка Польща). У жовтні 2016 році «Шарм» виборов III місце у фестивалі сучасного танцю «Viva таланти» (м. Суми). У листопаді 2016 року ансамбль виборов два призових місця у відкритому фестивалі-конкурсі дитячої та юнацької творчості «Зірковий шанс»;
- ансамбль сучасного бального танцю «Свей» у 2016 році став переможцем багатьох фестивалів-конкурсів: танцювального фестивалю-конкурсу «Битва хореографів» (м. Львів), відкритого фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «Танцювальна родина» (м. Суми), фестивалю-конкурсу дитячої та юнацької творчості «Зірковий шанс» (м. Суми), міжнародного фестивалю-конкурсу мистецтв «Співограй» (м. Харків), міжнародного фестивалю-конкурсу «Діти сонця і миру» (м. Миргород), фестивалю-конкурсу «Перлини Кам'янця» (м. Кам'янець Подільський).

4.7. Спортивно-масова робота

Згідно календаря спортивно-масових заходів СНАУ кафедрою фізичного виховання були проведені:

- спартакіада «Здоров'я» серед викладачів та співробітників СНАУ з залученням викладачів коледжів СНАУ;
- чемпіонат університету з загально-фізичної підготовки;
- спартакіада серед студентів, які мешкають у гуртожитках СНАУ;
- спартакіада серед студентів першого курсу;
- спартакіада серед студентів коледжів СНАУ;

- показові спортивні виступи під час свята «День знань»;
- спортивне свято присвячене Дню працівника фізичної культури та спорту.

В університеті працюють спортивні секції:

- баскетбол (чол)
- бокс
- вільна боротьба
- військово-спортивне багатоборство
- волейбол (чол)
- дзюдо
- легка атлетика
- легка атлетика (крос)
- лижні гонки
- міні-футбол (жін.)
- метання
- настільний теніс
- тхеквондо
- тхеквондо ВТФ
- футбол
- баскетбол (жін.)
- спортивне орієнтування
- кік-боксинг
- волейбол пляжний

**Чемпіони області
з військово-спортивного
багатоборства**

**Призери всеукраїнських
змагань серед аграрних
вузів з волейболу
(жіноча збірна)**

Спортсмени і команди СНАУ приймали участь в міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних змаганнях: в міській спартакіаді та обласній універсіаді серед ВНЗ в 19 видах спорту.

Призерами міських та обласних змагань стали спортсмени з видів спорту: баскетболісти, шахісти, міні-футболісти, легкоатлети, борці вільного стилю.

Чемпіонами області стали тхеквондисти та спортсмени з військово-спортивного багатоборства.

Призерами у всеукраїнських змаганнях серед аграрних вузів, стали жіноча команда з волейболу та борці вільного стилю.

Найкращі досягнення серед студентів нашого вузу в 2015 році:

1) Житков Едуард – ст. факультету економіки і менеджменту срібний призер Чемпіонату Європи з панкратіону;

2) Зінченко Андрій – ст. економічного факультету, чемпіон України та призер чемпіонату світу з військово-спортивного багатоборства;

**Чемпіони
з вільної боротьби**

3) Козленко Тетяна – ст. ветеринарного факультету, чемпіонка України та Чемпіонка світу з військово-спортивного багатоборства та тхеквондо виконала норматив МС;

4) Войтенко Сергій – ст. інженерно-технологічного факультету, срібний призер чемпіонату світу з військово-спортивного багатоборства, багаторазовий призер чемпіонату України з військово-спортивного багатоборства та тхеквондо, виконав норматив МС;

5) Усанов Сарвар – ст. факультету ЕіП срібний призер Чемпіонату світу з військово-спортивного багатоборства;

6) Демченко Євген – бронзовий призер Чемпіонату України з боксу;

7) Гвиніашвілі Давид – ст. юридичного факультету, призер чемпіонату України з боксу;

8) Ліфар Ірина – студентка ветеринарного факультету, член збірної команди університету з настільного тенісу. Срібний призер Всеукраїнських спортивних ігор серед студентів аграрних ВНЗ;

9) Улько Карина – ст. будівельного факультету, МС України з фітнес та аеробіки, багаторазовий призер міжнародних змагань та чемпіонатів України з фітнесу та аеробіки;

10) Березін Максим – ст. юридичного факультету, призер чемпіонату світу з панкратіону;

11) Коломієць Андрій – ст. агрономічного факультету, член збірної команди університету з вільної боротьби. Бронзовий призер Всеукраїнських спортивних ігор серед студентів аграрних ВНЗ;

12) Стрілець Віталій – ст. будівельного факультету, член збірної команди університету з вільної боротьби. Бронзовий призер Всеукраїнських спортивних ігор серед студентів аграрних ВНЗ.

5. Фінансово-економічний та господарський стан університету

У 2016 році університетом проводилася робота щодо забезпечення високої ефективності діяльності та стійкого фінансово-економічного стану. Зусилля спрямовувалися на збільшення обсягів фінансування за рахунок пошуку та залученню додаткових надходжень до бюджету, економне та раціональне його використання.

Якість освіти в значній мірі залежить від фінансового забезпечення його діяльності, тому джерелами фінансування доходів університету у 2016 році були:

- 1) кошти, отримані з бюджету (загальний фонд);
- 2) кошти, отримані за рахунок надання платних послуг (спеціальний фонд), який складається з:
 - надходження від навчання вітчизняних студентів за контрактом;
 - надходження від навчання іноземних громадян;
 - надходження від проведення наукової діяльності;
 - надходження від діяльності структурних підрозділів, що на надають платні послуги;
 - надходження від реалізації продукції комбінату громадського харчування;
 - надходження від надання комунальних послуг та проживання в гуртожитку;
 - надходження від реалізації с. – г. продукції;
 - надходження від оренди приміщення та реалізації майна.

У 2016 році університет по загальному фонду профінансовано на суму 68737,5 тис. грн., що більше 7% в порівнянні з минулим роком. Надходження до спеціального фонду склали 59001,5 тис. грн., що більше в порівнянні з 2015 роком на 7%.

Загальні обсяги та структура фінансування діяльності університету у 2015-2016 роках

Найменування	2015		2016		Відхилення, +,-
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	
Загальний фонд державного бюджету	63761,3	53,6	68737,5	53,8	+4976,2
Спеціальний фонд державного бюджету (власні кошти)	55185,3	46,7	59001,5	46,2	+3816,2
ВСЬОГО	118946,6	100,00	127739,0	100	*

Фінансування, отримане з державного бюджету використовувалось протягом 2016 року на оплату поточних видатків згідно до затвердженого кошторису Міністерством освіти і науки України.

Загальні обсяги та структура фінансування діяльності Глухівського агротехнічного інституту та коледжів СНАУ 2016 роках

Назва	Загальний фонд державного бюджету		Спеціальний фонд державного бюджету (власні кошти)	
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %
Глухівський агротехнічний інститут	18685	39,1	5891	33,1
Маловисторопський коледж	6988	14,6	1029	5,8
Охтирський коледж	6190,1	13	1324,6	7,4
Путивльський коледж	7046,5	14,8	2528,1	14,2
Роменський коледж	5880,6	12,3	3744,5	21,1
Коледж СНАУ	2946,7	6,2	3277,9	18,4
ВСЬОГО	47736,9	100	17795,1	100

Основними статтями видатків по загальному фонду були такі.

Обсяги та структура видатків за рахунок загального фонду університету у 2016 році

Статті витрат	Сума, тис. грн.	% в структурі
Заробітна плата з нарахуваннями	39 250,2	57,1
Соціальні виплати дітям-сиротам	2 145,4	3,1
Оплата енергоносіїв	4 532,4	6,7
Стипендії	22 757,1	33,0
Інші (придбання матеріалів для ДБТ)	52,4	0,1
ВСЬОГО	68 737,5	100,0

Університет у 2016 н. р., як і в попередні роки, забезпечив у повному обсязі виплати заробітної плати, стипендій, надбавок, доплат до заробітної плати та виплату грошової допомоги у розмірі посадового окладу на оздоровлення до щорічної відпустки усім працівникам Університету.

Обсяги та структура видатків за рахунок загального фонду Глухівського інституту та коледжів СНАУ у 2016 році

Статті витрат	Сума, тис. грн.	% в структурі
Заробітна плата з нарахуваннями	28670,0	60,1
Соціальні виплати дітям-сиротам	1992,2	4,2
Оплата енергоносіїв	3855,4	8,1
Стипендії	13219,3	27,6
ВСЬОГО	47736,9	100

Середньооблікова чисельність працівників Університету на 1 січня 2017 р. складає 1034 осіб.

Основними джерелами наповнення спеціального фонду університету у 2016 році були такі.

Обсяги та структура джерел наповнення спеціальному фонду університету у 2015-2016 році, тис. грн.

Статті витрат	2015	2016	Відхилення (+,-)
Доходи, отримані від освітньої діяльності:	37769,5	39299,3	+1529,8
• надходження від навчання вітчизняних студентів за контрактом	27108,1	27269,8	+161,7
• надходження від навчання іноземних громадян	9504,4	10871,8	+1367,4
• надходження від діяльності структурних підрозділів, що надають платні послуги	1157,0	1157,7	+0,7
Доходи, отримані від господарської діяльності:	13635,7	19702,2	+6066,5
• надходження від проведення наукової діяльності	1273,6	730,9	-542,7
• надходження від реалізації продукції комбінату громадського харчування	4139,6	4186,1	+46,5
• надходження від надання комунальних послуг та проживання в гуртожитку	6880,7	10423,3	+3542,6
• надходження від реалізації с. – г. продукції	372,9	3601,2	+3228,3
• надходження від оренди та реалізації майна, інші	968,9	760,7	-208,2
Доходи, від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	3780,1	4274,2	+494,1
ВСЬОГО	55185,3	63275,7	+8088,4

Кошти, які надійшли до спеціального фонду університету, використані на утриманні університету – виплату заробітної з нарахуваннями, сплату комунальних послуг, забезпечення навчального процесу, утримання гуртожитків та житлових будинків, поточних ремонтів будівель і споруд, сплату податків, придбання продуктів харчування для КГХ, ПММ, реконструкцію твердопаливної котельні та ін.

Обсяги та структура джерел наповнення спеціальному фонду Глухівського інституту та коледжів СНАУ у 2016 році

Статті витрат	Сума, тис. грн.	% в структурі
Глухівський агротехнічний інститут		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	1580	27
Доходи, отримані від господарської діяльності	3656	62
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	73	1
Доходи, від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	582	10
Маловисторопський коледж		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	166	12,8
Доходи, отримані від господарської діяльності	855,4	65,9
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	7,7	0,6
Доходи, від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	269,9	20,7
Охтирський коледж		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	579,8	35
Доходи, отримані від господарської діяльності	718,6	43,3
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	26	1,6
Доходи, від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	333,9	20,1
Путивльський коледж		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	760,0	31
Доходи, отримані від господарської діяльності	702,9	28
Доходи, від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	204,3	8
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	0,4	0
Інші надходження (субвенції)	836,8	33
Фінансування (введення залишку коштів)	23,7	-
Роменський коледж		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	927,2	23
Доходи, отримані від господарської діяльності	2733,1	67
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	84,2	2
Доходи, від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	322,6	8
Коледж СНАУ		
Доходи, отримані від освітньої діяльності	2020,7	77
Доходи, отримані від господарської діяльності	429,3	16,4
Надходження від оренди та реалізації майна, інші	16,3	0,6
Доходи, від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	148,7	6
Фінансування (введення залишку коштів)	756,1	-

Кошти, які надійшли до спеціального фонду відокремлених структурних підрозділів, використані виплату заробітної з нарахуваннями, сплату комунальних послуг, забезпечення навчального процесу, утримання гуртожитків та житлових будинків, поточних ремонтів будівель і споруд, сплату податків, придбання продуктів харчування, ПММ та ін.

Структура та динаміка основних статей використання коштів спеціального фонду університету у 2016 році

Статті витрат	Сума, тис грн.	% в структурі
Заробітна плата з нарахуваннями	35471,2	60,5
Придбання матеріалів, обладнання, інвентарю	5940,4	10,1
Придбання продуктів харчування	1946,6	3,3
Оплата послуг сторонніх організацій	3449,8	5,9
Відрядження	543,6	0,9
Оплата енергоносіїв	9243,2	15,8
Сплата податків	139,2	0,2
Соціальні виплати	128,6	0,2
Придбання обладнання довгострокового користування	390,0	0,7
Реконструкція твердопаливних котелень	1404,5	2,4
ВСЬОГО	58657,1	100

Структура та динаміка основних статей використання коштів спеціального фонду Глухівського інституту та коледжів СНАУ у 2016 році

Статті витрат	Сума, тис грн.	% в структурі
Заробітна плата з нарахуваннями	8981,6	52,6
Придбання матеріалів, обладнання, інвентарю	2886,1	16,9
Придбання продуктів харчування	930,1	5,5
Оплата послуг сторонніх організацій	363,2	2,1
Відрядження	75,0	0,4
Оплата енергоносіїв	2404,8	14,1
Сплата податків	40,2	0,2
Придбання обладнання довгострокового користування	505,5	3,0
Реконструкція твердопаливних котелень	872,8	5,2
ВСЬОГО	17059,3	100,00

Фінансові ресурси університету у першу чергу націлені на соціальний захист працівників Університету, де найбільшу питому вагу мають видатки на оплату праці, премії, матеріальну допомогу. 2015 р. характеризується значними витратами на заробітну плату з нарахуваннями на неї. Значна питома вага фонду заробітної плати в структурі видатків пов'язана з виплатою за рахунок економії коштів по фонду заробітної плати, премій, надбавок до заробітної плати, матеріальної допомоги та інших виплат.

Використання коштів загального та спеціального фондів на виплату заробітної плати у 2015 р. відображено у таблиці.

Питома вага фонду оплати праці університету за 2014-2016 рр.

Роки	Показники	Загальний фонд	Спеціальний фонд	% від фінансування по загальному фонду	% від фінансування по загальному фонду
2014	Заробітна плата	27428,8	28316,4	49,0	51,0
2015	Заробітна плата	34941,3	27635,3	55,0	45,0
2016	Заробітна плата	39 250,2	35471,2	53,0	47,0

Що стосується виплати заохочувальних виплат, в порівнянні з 2015 р. ці видатки у 2016 році збільшилися на 765,9 тис. грн. і в відсотковому значенні вони склали 8,4 % річного фонду заробітної плати.

Структура та динаміка використання коштів на видатки соціального спрямування в 2014-2015 р.р.

Статті витрат	Видатки за 2015 рік	% в структурі ФОП	Видатки за 2016 рік	% в структурі ФОП	Відхилення, (+,-)
Допомога на оздоровлення науково-педагогічним працівникам, тис. грн.	1592,9	2,6	2086,3	2,8	+493,4
Матеріальне заохочення (премії), тис. грн.	3896,3	6,2	4064,4	5,0	+168,0
Матеріальна допомога, тис. грн.	310,6	0,5	415,0	0,6	+104,4
Виплата допомоги на оздоровлення на 1 науково-педагогічного працівника, грн.	3600,6	*	5215,8	*	+1615,2
Виплата матеріальної допомоги на 1 працівника обслуговуючого персоналу, грн.	422,6	*	691,7	*	+269,1
Всього видатків соціального спрямування	5799,8	*	6565,7	*	*

Збільшення видатків соціального спрямування пояснюється тим, що в 2016 році були двічі підвищені соціальні стандарти, з травня та грудня.

Дебіторська заборгованість станом на 01.01.2017 р. склала 1494,0 тис. грн., із них по оплаті за освітні послуги - 1062,4 тис. грн., по оплаті за послуги, надані в сфері господарської діяльності - 236,0 тис. грн., по оплаті орендарями оренди – 69,8 тис. грн., за іншими розрахунками – 125,8 тис. грн.

Прострочена дебіторська заборгованість відсутня.

Станом на 01.01.2017 р. кредиторська заборгованість не обліковується. Всі юридичні та фінансові зобов'язання взяті в межах бюджетних призначень на 20165 рік.

Університет у 2016 р. отримав спонсорську допомогу у вигляді благодійних внесків та дарунків на суму 4274,2 тис. грн. (житлові квартири, комп'ютерну

техніку та пристрої, побутову техніку, меблі, обладнання для реконструкції котельні, телекомунікаційне обладнання, книги у бібліотечний фонд та ін.).

Державне майно, що знаходиться на балансі Університету, використовується економно, ефективно й за призначенням. Стан його збереження характеризують такі показники:

- вартість державного майна, що знаходиться на балансі Університету, складає 128 755,5 тис. грн;
- кількість матеріально відповідальних осіб, за якими закріплено майно, – 478;
- кількість договорів про матеріальну відповідальність – 478.

Річна інвентаризація майна, коштів і фінансових зобов'язань за 2016 р. проведена в повному обсязі. Протокол результатів інвентаризації затверджено на засіданні робочої інвентаризаційної комісії. Щомісячно проводяться перевірки матеріально відповідальних осіб щодо додержання правил збереження та експлуатації державного майна.

Бухгалтерська звітність як єдина система даних про майновий та фінансовий стан Університету, статистична звітність та інші відомості про роботу ВНЗ до контролюючих органів подавались в установлені строки.

Розрахунки з установами, організаціями, банками, постачальниками та іншими організаціями Університет проводить своєчасно. Простроченої заборгованості немає. Із сплати податків і зборів боргів немає. Обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріпленого за Університетом, здійснюється відповідно до встановленого порядку.

На стипендіальне забезпечення студентів у 2016 р. витрачено 22757,1 тис. грн. Це кошти Державного бюджету та надходження від підприємств для виконання цільових заходів. Мінімальний розмір стипендії становить 825,00 грн., студента-відмінника 925,00 грн.

Напрямки використання коштів на матеріальну підтримку та оновлення матеріально-технічної бази університету у 2016 році, тис. грн.

Показники	2016 р.	Структура, %
Паливно-мастильні матеріали та запчастини	2023,7	27,1
Будівельні матеріали (в тому числі електро-, сантехнічні, виготовлення меблів, металопластикові конструкції)	3405,24	45,6
Навчальні матеріали, посібники та обладнання	772,89	10,4
Комп'ютерна техніка та обладнання	320,11	4,3
Господарські матеріали (інвентар, засоби гігієни та ін.)	253,7	3,4
Придбання матеріалів для ведення с. – г. діяльності	426,58	5,7
Навчальне обладнання, інструменти, прилади та інвентар	262,89	3,5
ВСЬОГО	7465,11	100

Протягом року було використано коштів в сумі 7,5 млн. грн. на розвиток матеріально-технічної бази, в тому числі 44% даних коштів отримали на свої внутрішні

потреби факультети і 56% витрачено на загальноуніверситетські господарські потреби.

Ефективність використання с.-г. угідь у 2015-2016 році

Показники	од. виміру	2015 рік	2016 рік	Відхилення, +/-
Всього земельних угідь	га	522,78	522,78	*
- з них сільськогосподарських угідь	га	425,76	425,76	*
- з них обробляється власними силами	га	142,56	425,76	*
у підрядному використанні	га	283,2		*
Фінансові результати				
Всього надійшло коштів від обробітку ґрунту	тис.грн	1604,0	7650	+6046
в тому числі				
- від підрядного використання	тис.грн	331,3	-	-331
- власними силами	тис.грн	1272,3	7650	+6377
Отримано доходу з 1 га				
в тому числі				
- від підрядного використання	грн/га	1170,0	-	-1170
- власними силами	грн/га	983,0	3182,0	+2199

Впорівнянні з минулим роком збільшилися основні показники, які характеризують ефективне земельних угідь у 2016 році.

Виробництво продукції рослинництва 2016 рік, тис. грн.

Виробництво продукції	
Валова продукція, тис. грн.	4 354,7
Відсоток забезпеченості кормами тварин, %	95,0
Виручка від реалізації	
Реалізовано зернової продукції	3 277,7
Реалізовано овочевої продукції	106,5
Реалізовано плодово-ягідних культур та саджанців	31,0
Відпущено с. – г. продукції на годівлю тварин	541,1
Відпущено овочевої продукції на КГХ	458,7
Відпущено плодово-ягідних культур на КГХ	40,3

В результаті діяльності рослинницького підрозділу на 95 % забезпечено потребу в основних видах кормів тварин та реалізовано продукції на суму 3415,2 тис. грн., що більше, ніж у минулому році в 3 рази або на 3155,8 тис. грн.

Виробництво продукції тваринництва за 2016 рік, тис. грн.

Показники	
Валова продукція, тис. грн.	602,2
Відсоток забезпеченості КГХ с.- г. продукцією, %	55
Виручка від реалізації	
Реалізовано продукцію тваринництва	186,5
Відпущено продукції на годівлю тваринам	61,4
Відпущено для КГХ (молоко, м'ясо)	134,6

В результаті діяльності тваринницького підрозділу на 55% забезпечено потребу в основних продуктах харчування комбінат громадського харчування, тварин – кормами, та реалізовано продукції населенню на суму 186,5 тис. грн., що більше, ніж у минулому році на 29,6%.

6. Адміністративно-господарська робота

У 2016 році було виконано наступні ремонтні роботи:

I. Капітальний ремонт

- реконструкцію системи теплопостачання з влаштуванням твердопаливної котельні потужністю 3,0 МВт

S= 144,3м² на 1254.69 тис. грн.

Вирішення проблем з опаленням

Уведення в експлуатацію нової котельні на твердому паливі з 3 котлами потужністю 1000 МВт кожний забезпечило опалення 40 тис. кв.м площі університету.

II. Поточні ремонти

- поточний ремонт гуртожитку №1 для іноземних студентів
S= 122 м² на 174,4 тис.грн.
- ремонт покрівлі
S= 1120,2 м² на 167,8 тис.грн.
- благоустрій території університету
S= 98,5 м² на 49,15 тис. грн
- поточний ремонт фасадів
S= 142м² на 22,73 тис.грн
- поточні ремонти корпусів та гуртожитків
S= 452 м² на 527,4 тис.грн.
- відремонтовано власними силами на – 753,49 тис. грн.:
 - лекційних та учбових аудиторій – 18 шт
 - кабінетів – 12 шт
 - підсобних кімнат та санвузлів – 42 шт
 - кімнат в гуртожитках – 24 шт

III. Енергозбереження

- заміна вікон в гуртожитках №1, головному корпусі, корпусі №3,4, спортивно-оздоровчий комплекс
S= 264 м² на 396,00 тис.грн.

IV. Альтернативна енергетика

- завершено реконструкцію котельні потужністю – 3 МВт.

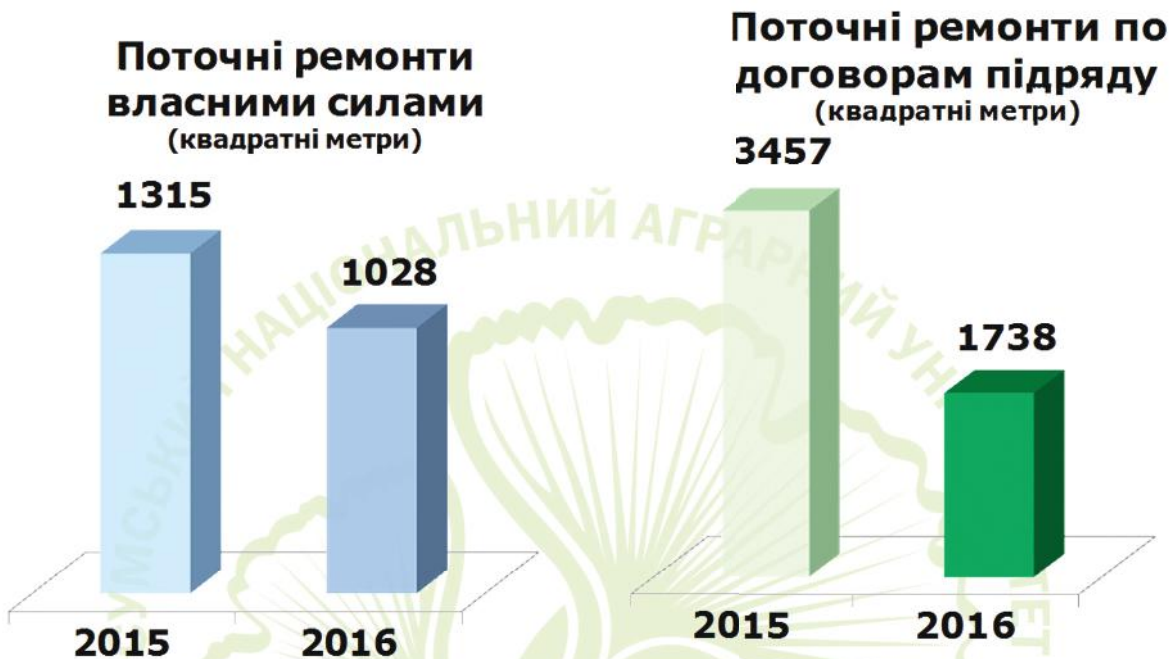
Опалювальна

$S = 37,3$ тис. м²

V. Виготовлено меблів власними силами для гуртожитків та начальних корпусів

Кількість виробів 168 шт. на суму – 254,2 тис.грн

Будівельно-монтажні роботи

В коледжах СНАУ проведені поточних та капітальних ремонтів на суму **1 873** тис. грн.

Вирішення проблем з опаленням

В коледжах СНАУ проведені ремонти з утеплення стін та заміни вікон на суму **136** тис. грн.

7. Додержання законодавства, активне використання засобів щодо удосконалення управління в університеті та коледжах

У порядку правового забезпечення організаційної та господарської діяльності університету, з метою недопущення перевитрат державних коштів, запобігання закупівлі товарів, робіт і послуг за завищеними цінами, відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 року та «Порядку здійснення допорогових закупівель», затвердженого наказом Державного підприємства «Зовнішторгвидав України» від 13.04.2016 року, було розроблено, затверджено та введено в дію «Положення про тендерний комітет Сумського національного аграрного університету» та «Положення про комісію з допорогових закупівель Сумського НАУ».

Також вдалося радикально вплинути на погашення фінансової заборгованості шляхом пред'явлення претензій студентам по договорах на навчання і додаткових освітніх послуг та мешканцям будинків, які обслуговуються університетом для стягнення комунальної заборгованості.

Юристами університету та студентською юридичною клінікою «Довіра» надано юридичних консультацій з різноманітних правових питань у кількості – 1362, з них:

- викладачам – 352;
- студентам – 304;
- співробітникам – 618;
- в телефонному режимі – 67;
- через контактну форму на сайті – 21.

Проведено правовий аналіз та здійснено погодження:

- 2387 договорів;
- 5375 наказів;
- 68 розпоряджень.

Отримання житла співробітниками університету

2013	2014	2016
<u>За чергою - 1:</u> - Ребрій А.М.	<u>За чергою - 2:</u> - Андрієнко В.О. - Павлюченко Л.Д.	<u>За чергою - 8:</u> - Бородай А.С. - Бородай Д.С. - Зубко В.М. - Обозна М.В. - Медвідь В.Ю. - Мельник А.В. - Мельник О.Ю. - Ярощук Р.А.
<u>Службові - 1:</u> - Власенко В.А.	<u>Службові - 2:</u> - Шпетний М.Б. - Яковлев В.Ф.	<u>Службові - 8:</u> - Бало П.М. - Касяненко О.І. - Клеменченко Т.Г. - Мандрика В.Г. - Нагорна Л.В. - Підлісний О.В. - Плюта Л.В. - Шевченко Г.І.

За звітний період з боку контролюючих, правоохоронних та судових органів до університету не застосовувалися будь-які заходи фінансового, адміністративного чи кримінального характеру.

8. Діяльність інформаційно-профорієнтаційного медіацентру

У Сумському НАУ діє інформаційно-профорієнтаційний медіацентр, основною задачею якого є створення інформаційного простору СНАУ та інформаційне супроводження всіх значущих заходів. Для цього використовується офіційний сайт університету sau.sumu.ua, видається щомісячна газета «Вісник СНАУ», а також «Інформаційний бюлетень» для студентів, організуються прес-конференції тощо.

Інформація по PR-заходам університету у 2016 році

Заходи	Всього, шт.
Новини в мережі <i>Internet</i>	276
в тому числі в <i>Ukr.net</i>	187
Сюжети на телебаченні	60
Інформаційні відеоролики	49
Фільм «Унікальна Сумщина»	4
Статті в друкованих засобах масової інформації	38
Рекламні білборди	15
Загально університетські заходи	11
Газета «Вісник СНАУ»	10
Студентський інформаційний бюлетень	20
Прес-конференції	8

